

halán azért, mert a meddig el nem alzik,
a martalékaül eső tárgyat így
emészti meg, hogy ip részek nem
maradnak belőle, hanem mint
a nyelv, a mely a megehető
helyéről lenyálja, végig halad
az általa elfoglalt terület-
ben létező tárgyon, azt meg-
emésztve. A mongol gal szó
halán a kel-en „nyelv” felhangú
láris-alakja, melynek a törökben
del, dil, dil felel meg. A
gal-nak török megfelelője göl.
Ezen gyök első jelentése nézvéssel
zerint „nyaló” (ö. h. v. lad. lambère,
gör. λάβω εἶναι), a mely a mongol-
ban, mint gal a tüzet, mind
kel-en a nyelvet jelentette, a
törökben mind jalas lángot,
mint del nyelvet jelent, de je-
lenthető tüzet is, mert a deli,
dili, deli szó arra vall. A magyar
nyaló, nyaló, nyaló, nyaló, nyaló,
és nyaló a török göl-nek felel meg.

Ms 4455/54 I
Maxos. Némethi, 1885, oct. 14-dikén.

Tisztelt tanár Úr!

Oct. 11-dikéről Kelt sorával igen
megörvendeztetett. Feljelen igazán
van azokban, a melyeket levelének
bevezetéseül írt. Vámbéry vezér-
levele alatt előbb kellett volna
ébrednünk, de azért most sem
Késő. Annak sorsa felett, a mit
igaznak tartok, Kétkedni nem
tudok. Az igaz-előbb utóbb-
annak, a mi valósággal, elismer-
tetik. Nagy örömemre és vigasz-
talasomra van hozzáim intézett be-
cses sorából megérteni azon elha-
tározott szándékát egy rendszeres
magyar-török összehasonlító szó-
tár kidolgozni. Későség kívül

sok fáradságot és időt igénylő
munka ez, de bőven jutalmazó
s olyan munka, a melyet nyelv-
-észetünk érdekében érzékeny
megértése nélkül tovább ha-
-logatni alig lehet. Sajnálom,
hogy a nyár folytán látogató-
-sával nem örvendeztetett meg,
reméltem, hogy bár rövid időre
látogatásomra jöhet s ez jó alká-
-lom lett volna számos mind-
Kettőnkét érdeklő nyelvészeti
kérdés megvitatására. Kérem
levélben feltenni kérdéseid s
én igen szívesen fogom rájok
megtenni egyáltalában nem mér-
-ték adó, szerény észrevételeimet.
Nem volna e ezébravezető e
szótárban a mongol nyelv-
-kincse is tekintettel lea-

-ni? A kel. török ياللا nemcsak
láng, hanem tűz értelmében is elő-
fordul, a szótó jal s ennek
a mongolban: ᠵ felel meg. Nem
tudom, van e dy ᠵ török nyelvjárás
melyben a puszta szótó jal tűz
értelmében előfordulna? A mon-
-gol galagu (gal-a-gu), fiatal
úgy viszonylik a ياللا - hoz, mint
dalia szavunk viszonylik ugyan-
-ezen jalau, jalas szóhoz. A nyal-
-ka mint a fiatal legény jelző-
-je, némileg emlékeztet a mon-
-gol galagu - ra. A török deli,
deli örültet jelent, eredetileg
azonban tűzest jelentett. Hasan-
-lókep a mongol galagu
a. m. örült s ez is eredetileg
a tűzest fejezte ki (mong. gal a. a. tűz)
A láng a tűz nyelvének monda-
-tik (arabul النار, perzsául آتش (توزان))

Az eredeti Kal, dal szógyök családja
 alán így következnek:

Kal: dal

mong.	török	magyar
gal "tűz", <u>Kelen</u> "nyelv"	<u>jalaa</u> , "tűz", <u>del</u> (<u>til</u>) "nyelv"	<u>nyal</u> , <u>nyel</u>
<u>galagu</u> "fiatal"	<u>jalang</u> "nyulka"	<u>nyalka</u>
<u>galcagu</u> "örült"	<u>deli</u> "örült"	<u>dalia</u> , <u>deli</u>

A m. dalia szó nem a török deli
 -ből lett, hanem egy dal, dal alakra
 vevő visza, mely bizonyára tűz jelenté-
 -sében fordult elő, tehát a magyarban
 is ezen szócsalád uthangú alakja a.
 m. tűz. - Így hiszen a mongol szó-
 -kincsnek sokszor lehetne hagnár venni
 a magyar és török nyelvanyag összeha-
 -lításánál. - Talán a dal (jelenben is) és a
 vele rokon nyelvvel duli "tűz" és niek
 "nyelv" összetartoznak.
 A mai név is a jalaa me-
 -gályban közzire nyelvi levezetés.
 Szócsaládunkkal

Dr. Kiss ...

magyar tökéletes s a közös eredetű nyelvek
egyes életük bizonyosságai közt.
- Közében néha értelmesebb illeszkedések
annymia különbségnek egymástól, hogy
csak a legyondosabb utasítások
sikerültek a fogalmi elágazások
egykorú nucleusát felfedezni. A
szavak összefüggésük gyakran
figyelmesebbek az illerő nyelv dro-
pikus kifejezései. Csakánymongolul
- nek nevezik, gai képző, a
"jó" szót Kala, a mely va-
- lamikor tüzet keltet, hogy jelentsem
s Kelakhu, majis eligetű, "eligi"
szintén innen eredt; ezen "jó"
felhangja pára Kete (nyelv),
szót a tüz is nyelv értelmek
között összefüggésnek keltetve,
s ez összefüggés, a mely habár
lappangva, de nyilván, s okon

2 Ms 4455/58 I
Maros Nimethi, 1885, oct. 26. diki

Fiszelt tanár Úr!

Feljesen egyetértetek azon elvek-
-kel, a melyek magyar-török
összehasonlító szótára mongol
részt illetőleg vezetni fogják.
En is csak így is nem másképen
a kifejtett megismerések ha-
- tárai közt s nem azokon túl
csapongva, tartom a mongol
szókincset a célba vett össze-
- hasonlítás hasznos postaká-
- nak. A mongol távolabb
áll a magyarhoz, mint a török
nyelvjárásokhoz s Bálint Tábor
barátom jobban tette volna,
ha a magyar helyett a mongol
nyelvjárásokat a törökkel hasonlítottam

volna össze. A mongol nyelvet
már a sinai ^{írók} és a jól értesült
Resid - eddin a török nyelvet
egyikének tartották. A sinai írók
tih-nek nevezik a török nép-
-családot s nyolcz tih nevű
népről tudnak (pa-tih „nyolcz
tih), melyeknek egyike xi-wei
a sinai Kánoni Könyvek ma-
-gyarázói szerint a mongolok
ősait jelentik. Resid eddin
mongol történetében Habib
-al-siar Köveskő helyét idézi:
از آن دو به سوی چنگیز خان و جود شاه
شکل بتوری زبان. Ezen nyolcz
nép másadika a Hjung-nu nép,
ill. a húnok. Helyeslem a hangzani
törvények pontos és szigorú
tekintetbe vételét, de figyelmez-

-nünk kell a modern nyelvész
azon adatára is, a mely szerint
még az indoeurópai nyelvekben
is láthatunk ezen törvények alól
oly kivételeket, melyeknek azonos.
-ságát a törvények ellenére az indoeur.
-pai nyelvész legkevésbé is elismerik. Ez a mi ott lehet, nem
-vel inkább lehet az alai nyelvek
közében. A látszólagos nyelvészeti,
mely azonban maga is egy törvénynek
közönként jöhet s erre vezendő
vissza, nem tördök az általános
törvény törvényekhez. A hangzani
csere ilyen látszólagos kivétel. A
nyelvek azon törvényeit, melyeken
a kivételek alapsúlnak, nem szabad
számitáson kívül hagynunk. A
legnagyobb nehézség sokszor az értelelem
elvártásainak fejlődési történetében
rejlik. Minden kornak nagyon saját

Kinyomozandó (a mongol gal ezen
Kal-a lágyított alakja). A 120
 -dik zsoltárban a nyelv a tüzhez
 hasonlíttatik s a példabesz. 16-dik
 f. 27-dik v. ben mondva van, hogy az
 „alnos ember szájában a nyelv egy
 égő tüzhez hasonlatos, וְהַלָּשׁוֹן כִּימֵן
וְהַלָּשׁוֹן כִּימֵן. Esaiás propheta a tűz
 lángjár a tűz nyelvének nevezte
וְהַלָּשׁוֹן כִּימֵן. A török jal, a mino
 hoggán intézet becses soraitól látom,
 a keleni törökben lángos is jelent,
 ez - gó bizonyára a kal, gal
 mongol galtalakkal egyazon uerben s
Kal eredetre vezetendő vizsgál, melyek
 felhangja talán ugyan Kal volna,
 de e helyett sell, hil fordul elő,
 a török nyelvokban a „nyelv” értelemben,
 a Kazani selja mellett azonban
Kelja is hagnálatos, Keljan

a. n. Kézlelem, kérés.

En' nov. megérj zándékhoz
itt lenni, s dect eljén valóján.
- leg Kolozsváron is megjel
Budapestre, a hol azonban
csak rövid ideig legyek, mert
a több kulföldön zándékhoz
elvöltem. Budapestre reménylen
hogy azon rövid idő alatt gyűjteni
fogyon lehet. - A Kassa nemie
meghívására ismét jéles értekezés
nagy sídekkel olvasson.

Zivés üdvözléssel
G. K. Kuvu

igen érdekes összehasonlítás, - prite = t. خیت, -
raj? ar. راج, - röf = t. ریف, - zál
 lakaj' értelemben = t. زال, - szárcsa = t.
 ساروس, - szepet = perzsa سپ, "Kosár", - csik
 - kány = t. کانه, - szürke l. ö. h. v. égab.
 - török soro, - szokmány = t. بوجو, - sajka
 = t. لکچیه, - siker vajjon nem t. کیش, -
tabak = ar. قلیط, stb. stb. Ezen hason-
 - latok köze van olyan is, melyet M. nem
 - Risértes meg, s van olyan, melyet azér
 - lajyon ki, mert eléggé ismeretes.

De már végem is egy kispár
 nyalt levelem. Fogadja szívesen kifejezésér.

Szíves üdvözléssel
 gr. Kuvon

Ms 4455/59
 Maros. Némeski, 1886, nov. 27-dikén

Fizeteli Janár Úr!

Azsz reméltem, hogy a múlt nyári
 szünidők alatt még tavál tervezett
 látogatásával megörvendeztet vagy
 legalább levélben értesít nagy ér-
 -demű munkájában tett előhaladá-
 -sáról. Öszinte sajnálatomra egyik
 -reményem sem teljesült s mert Bu-
 -dapestre való utazásom még egy hamar
 -nem lesz, tudatkozódásommal nem
 -várak addig, hanem már most ké-
 -rem, legyen szíves engem munkájá-
 -nak jelenlegi folyamataról értesít-
 -ni. Írta i. Miklosich „Die türk.
 -Elemente in den Südost- und Osteuro-
 -päischen Sprachen“ (Bécs, 1884) című
 -művéé? Azon esetre, hogy a könyv,
 -illetőleg a Különlenyomat két füzet
 -nem forgott kezén, ide kijegyzek egyes
 -mást belőle. Lombike szavunk = az
 -ar. الأنبیق, mely a törökbe is átment,
 - hambár = ar. انبار, hobbeszáma, -

árok = +. آرچو, Mikl. nál آرغ, ill. az osmani alak, de téves a medda jele,
- árpa a szemben = +. ارپاجو, tehát ارچه
Kisebbitő alakja, ezt fontos egyezések tartom,
- arasz = +. ارشن, Hindoglu ارشین + it, - bag,
boogja, - ajulni = +. باجلو, a m. bágyad
- ni is ide tartozik, - erd. m. bámos, l. ö. h.
v. +. با, "mész", - a hunyadmegyei Balja
saladnéi talán a török balija személynével
egyező, mely a szerbben általában török
jelent, per irrisionem csúfolásból, - bár,
bárusák, habár perzsa جارى, "egyszer", legalább,
- be az ilyenekben be jó, be szép +. به,
+ mint a helyesítés és csodálkozás felkiáltó-
- tása, - Pekri talán a perzsa török بکری, -
bilincs = +. بلزد, - boszú = +. بوزو, - buromt
= +. بورن اوتی, - csihér = چایر "berék", "tét"
- csiholni a m. kín ciacmac, "excussio
ignis" cod. cuman. 325, - csalid = چالی
"bukor", - sarú = +. چارو, - eserge = +. چورک,
- cutora = +. چوتره, - csöröge = +. چوراد,
- csuma = +. چوما, - dalynog = +. دلق (?), -
dogány = ar. دگان, - duda, duclás = +.
دودک, - dulipán = perzsa دلبان, - csenk

= perzsa دلبان, - csesze = +. چسز, - csibre,
csifre, p. o. "szilva csifre", "Korpa's csibre" = +.
- csiger = perzsa چگر, - zubony = ar.
چب, - fitifirty, l. ö. h. v. ar. فرفرة, - pa-
suly = +. فسولیا, - fura talán +. فرقة, való-
- sziniből tartom, hogy a furfangos-ból rövi-
- dült s az olag furfante-ből eredt, -
hokusz pokusz = perzsa چوخا hokka-baz
"zengőnyestő", - harác = ar. خراج, - hártya
= خارتی, - hazon talán ar. حزینه, -
gazda = perzsa خوج, - gyöngy = +. انجو, -
heja talán +. لیه, - Kupa l. ö. h. v. +. قاب, -
Kalap = +. قلپه, - gáncs talán +. قانچ, de
valószínűbb, hogy az olag gancs-ból lett, -
Kanta = کانت, - Karvaly = +. قراغور, - Katrány
= ar. قطران, - Kalauz = +. قلاغوز, - Köntös = +.
کروت, - Kapocs = +. قوپچه, - Kerevet = +. کروت,
- Kilim = perzsa کلیو, - Kösendyü = +. کوسندک,
- Kurta, l. ö. h. v. کورت, - lilik, +. لکک,
- levente = perzsa لوند, l. ö. h. v. لهنم,
- mámor = ar. مامور, - mangok = مینج,
martaloz = مارتلوس, - morogni l. ö. h. v. عزاک.
- török موزکر, - boszorkány = ar. لاله, ez

④

Maros Némethi, 1886, dec. 6. d. k.

Fiszelt tanár Úr!

Igen örvendek tervezett látogatásának. Mi e hó vége felé szándékozunk innen Rimogyidulni, még pedig Jász Kisérbe Sogornémhoz s onnan jan. 2. d. k. Budapestre. A kártyácsont itt töltjük s az sem egészen bizonyos, hogy e hó vége felé utunk indulhatunk-e. Budapestről reggel indulva az ember este kilencz órákor érkezik meg a Maros-Némethi örkház elé, a hol feltételes megállapodása van az omnibuszvonatok

-nak. A conducteurnek ide-
-jében meg kell mondani, hogy
az ember Maros-Némethibe
akar kiszállani, különben
az Arad felől érkező ^{Arad}
vizik Dévára. A ki délelőtt
érkezik Arad felől vidékünk
-be, az itt nem szállhat ki,
annak, ha ide akar jöni,
előbb Dévára kell menni
s onnan Kocsin ide. Ezek
az ide érkezésre tartozó
tudni való dolgok. Kérem
érkezése napját s idejét nekem
megírni, hogy a dévai vagy
esetleg a n. n. n. indóházhoz
ill. örk. házhoz Kocsit küldhessek.
Szives üdvözléssel
gr. Kun

Gotschei szótár a 145 és
181-dik lapokon. L. Grimm
" Mythologie " (3-dik kiadás)
a 710-dik l. Fehér kétsé-
ges dolog, hogy a hennil
szó csak egy magyar eredetű
é. Német merseburgi Diet-
mar az idézett helyet meg-
nézni s nehezen meggyőzi, hogy
mi a vonatkozás, mert az
idézetben garabolya nem tűnik
ki hogy magyar e a pártok.
Azt hiszem Lexy " Műn-
-menet " i kötet fogja leg-
-könnyebben megkapni Dietmar.
Továbbá kérem Grimmet
is megnézni az idézett helyen.
Attól a Püdesz alab-
-tanára, melynek második fejezet

Hs 4455/61 I

Görs, 1884, febr. 11-dikén

Fizetsen tanár Úr!

Már két hét óta vagyunk itten
s meglehetősen betelepedtünk,
szállásunk napos és jó a
" Posta " vendéglőben (Hôtel
" zur Post "), minden nap
nagyobb sétákat teszünk, a
mi itt földolgoz s várjuk a
savas érzést figyelmeztetve
előjelére. A vidék nagyon
festői, a levegő mely, az
utak garabolya s az ember
már most is lát néhány
savas virágot. De ezzel
átterek a nyelvészetre.

Említettem azon néhány magyar
szót, a melyeket egy német
„Chronikairo” megőzős szá-
-munka. A Chronikairo
Dietmar von Merseburg,
a Ki ad annum 1017 ezeket
írja: audiui de quodam baculo
in cuius summitate manus
erat unum in se fixum tenens
circulum, quod cum pastore
illius villae in qua is fuerat,
per omnes domos has singu-
-lariter ductus in primo
introitu a portitore suo sic
salutandus: vigila Hennil
vigila! (7. d. k. 50 fej.)

L. ö. l. v. „Hajnal vagy
szép piros hajnal
vagy
A lengyelek hasonló mondának.

heynal swita!
a fölül Hainal swita! L.
Tschy „Magyar Mythologia”
282 l. is a Kk., - Budeuz
„Magyar-ugor szótár 104.
- A henail szó lehetne német
eredetű is; ez esetben a. m. a
Középfelnémet hennel, mely a
henne „tyúk” diminutiouma.”
A pártor mintegy az ébrenstő
Kakas szerepét játszva s a
házi lakók általa Hyntoknal
neveztetnek: wach auf Henne!
„ébredj tyúk”. Gottschee-ban
van egy „ébrenstő” ének, melyből
a Mezények a hányókat
ébrenstőni szokták, az ének
így hangzik: wie schön Krähen
die Hähner stb. l. Schöer

szives volt nekem megküldeni.

A nomen praeteriti a magyar-
-ban tt rag által képezetik.
A H. Bezíd - ben ezen tt előtt
u hangzik, a mely Boudenz
szerint egy lappangó v conso-
-nans elemre utal s csak-
-ugyan a H.B. bli tiluod
alakban a v ott van (til-
"prohibere" igétől). Boudenz
szerint ezen rag v (aug. b.)
nomo. verb. képző + t nomina-
-lis végképző. It d képzőt
bizvást hasonlíthatjuk a
tröök t, d múltképzőhöz, mely
a tröökben is képez névszavakat,
- de a v (b) - t mihez hason-
-líthatjuk? Tulán az ib (ib)
germánium alakhoz? Van e
valamely tröök dialectusban

ilyen alak gelips idim ^{szövege?}

Ha ilyen alak van, ennek megfelelője lehet a régi magyar tiluot, a mely helyes ma nem tilo, hanem tilott - ot mondunk. Mindezekről kérem engem egy lehevereg beindításokkal meggyőzendőketni. Nagyon fontosnak tartom, hogy a magyar nyelvünk múlttalak ismerete, eredese illetőleg képzője felől tisztán jöjjünk.

A magyar-örök összehasonlító nyelvtan hogy mind halad? Az összehasonlító struktúrái szikkekhez hozzá kezdett-e?

Ha Vambergy tanúsítja kérem tőle megkérdezni, hogy

Ha Sesta Chvolson kiadásában meg van a könyvtárban? Nagy gubogéim volna erre a könyvre, és sehon se találom, se a budapesti egyesületi és akadémiái könyvtárakban, se a bécsi magyar könyvtárban.

Cousineim Lászlóka bíró és Wass grófja a nagyobb utaztatás kiegészül Dorison, Nézzába mentek. Itt egy nyarat töltöttek velünk.

Itten áldja! nőmmel együtt a leggyövesebben üdvözlöm gr. Kuan

- lense mi? Gyözei vagyok
s innen az időjárásról is kell
írni, mert az időjárás itt nagy
rész, mindenki említi, mindenki
beszél róla. Ma egész
nyári melegben szeretek egy
késztésűt s a régen virágok
habitatának. Tegnapról
jó lesz nem kérdéses ködni, mert
tegnap egész téli napnak
volt. Nemmel együtt leg-
-nagyobb kényelmű.
Gf. Kun

Göry, 1887, február 28-dikén

Tisztelek Sana's Mr!

A legfontosabbal kezdem. A jól el-
-végzett munka jövőjét soha
sem félszem, az ilyen soha se
megy kárba, a hozzá kötött re-
-mények nem hűsülnek meg.
Ezért örök-magát szobaka
jövője iránt is teljes bizalom-
-mal vagyok. A fő dolog,
hogy teljesen kéz legyen s végig
olyan legyen, a minőnek elejét
tudom. Megjelenése talán
valamivel későbbre marad,
mind azt okajtanok, emberek
és viszonyok határozzák az
ilyenek felett, de eljön napja
annak, a mi el napoltatik

S nincs semmi ok Sactani
attól, hogy a kiadás évek
során akadályra találjon.
A m. tud. Akadémia, a
mint ezen szöveg megvizsgálás
véger az osztálykerület elé
fog terjeszteti, a bíráló in-
dokolás ajánlata alapján ki-
adását el fogja határozni
s ekkor hoz az előirányzat
miatt a kiadás nyomában
ny nem történhetek, a leg-
közelebbi előirányzatnál Kült.
gőze tekintetével legyenek. E így
folytat menni. Ezért kedvvel
ne vegyesse, ne csüggedjen,
arra semmi ok nincs, sőt
munkakedvvel mint egy kérés
örizze. Ha küzdelem nélkül

az ember legelő kívánt sikerhez
érhetne, az oda érés talán önmé-
re volna. Nálunk, de másutt
is a tudományos pályán küzdelemmel
jár, régebben sokkal nagyobb
küzdelmekkel, mint most. Az
alábbi munka reménylen a
jövőre után nyomában fog következni.

A művelő által a ma-
gyarban csak egy nagy nehézség-
gel jár, pedig nagyon jó volna
ez irányt látába jönni. A
magyar ó, ö nőnem agentis
~~feladat~~ képzés mint török
képzéssel azonosítja, p. o. ivo,
evó s ö végzettel Andó,
ismekos (tud - o - s, - ismer - ö - s)
Hár a magyar aj, ej
szókat képzőnek török taequivá

Correspondenz - Karte.

Carta di corrisponzenza.

An)
Al\

Felkinteres Thuri László
úrnak

in) Budapest
a)

M. TUD. AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA
SZILÁDY-HAGYATÉK

- Kereskedelmi Akadémia,
Alkotmány-utca, 9 sz. -

(tal.)

Ms 4455/63

Görsz, ⁽⁷⁾ 1887, martius 4-diken
(Hôtel „zur Post“)

Tisztelt Sámár úr!

Múlt levelemből egy dolgot kifelejtettem,
egy tartalmazzák jelen soraim. Kérem,
veken őt hat oly mongol (magyar
szóhasznalatot kölni, melyekhez kétség
nem fel, s melyek könnyelmű a mon-
-gólból, s nem a törékből származtak
nyelvünkbe át. Hives üdvözléssel Gy. K.

A mi Pröcs Salamon, Énekek éneke
II. rész 12. diki verséről illeti, a magyar
írtás-nak, „éneklés”-nek a héber
eredetiben שיר felel meg, melyet
a LXX. ek καὶ ὁσὸς τῆς κομῆς
-nak, tehát a „szőlőmetszés
idejének” fordítanak; vulgátám
nincs, tehát nem tudom, hogy
a latin fordításban hogy áll,
azonban Gesenius gószárából
úgy látom, mintha „sermons pu-
-licationis”-nak fordítani s
„Putatio” Parizspapái „fig-
-litás”, „írtás”, „nyesés”-
-sel fordítja. Károli G., Kö-
-nyvnyomtatás az új írtás
éneklést, mert a שיר zamir
-hoz nagyon hasonló שיר
zamir csabugyan énekes jelent.
- A שיר szó változhat szó.

Maros Némethe 1887 jul. 21. diki

Tiszelt tanár úr!

A m. történelmi és a hungadm.
tört. s régészeti társulatok köz-
-gyűléseinek úgy szólnán elő-
-ünnepin, ha ünnep a farsodás,
az előkészítő munkásság s
az aggodalom, az iránt, hogy
vajjon minden szükségesekekről
gondoskodtunk e. 2. írom vála-
-szomat f. hó 8. dikiáról írt
levelére. Szilágyi Sándor
könyvtárigazgató f. hó 23. diki,
tehát holnapután este érke-
-zik meg hozzánk s kezged
ügyét melegen fogjuk ajánlani
neki s vajha sikerrel!
Szabó Károly Kolozsvári fő-
-könyvtárnokkal is beszéltem

e dologban, de ott most
nincs üresedés. - Az art-mak
a. m. "terhelni" s mert a terhe-
-léssel mindig bizonyos súly
nevekedése jár együtt, ez az
ige nevekedést is jelent s
mert a vizről szólva a ne-
-vekedés a. m. áradás, art-
-Kan a megáradott vizet is
jelenthetné. Az art šō a. m.
"hát", a mely a terhet hordoz-
-za. Így gondolom a különböző
jelentések összefüggését a tö-
-rökben. Art szerintem ar
+ t s a végső t locativus je-
-lentésű képző s az ar ere-
-detileg talán nevekedést
jelentett, valamint felhangú
társa er-ik, er-ō is azt
jelent, l. ö. h. v. erani "ma-
-tuescere" s h. A magyar ár

felhangú társa ér, "fluentum". -
Az alkü-nál legalább két
tényezőt kell egyeztetnünk, cağ
عاج "egyesítés" s az al-mak
igére vezet. - döl-ni talán
a. m. دول; l, t, š több
nyelven változhatnak. A kelet-
-arámi dh az/ perzsaiban többször l
-é változva p. o. zend madhu
perzsa ل "bor", hasonló változás
látunk a görögben is, p. o. μέδω,
μέδω, - a zend s néha t ből
lett, illetőleg th-ből, p. o.
utho-tás, - az assyriában
s-ből gyakran l lett, p. o.
ha-mil-t "öt", خمس, 𐎠𐎼𐎷𐎡𐎴
helyes. A héber šōkēzō š-vel
az arámi nyelvekben t felet
megy s h. s h. Így emlékezem
a török nyelvekben is fordult elő
ilyenféle hangátmenet. -

A "Giornale della Società Asiatica Italiana" 150. kötetében megjelent Boudenz Magyar alaktanáról írt ismeretlenségben kezdere, a következőben egy a jöttémen folyóirati fogalom. Már egyike Görzöböl írt levelében említve a H.B. es odutta vola neki stb. alakjait, a melyekből Boudenz azo következteti, hogy a magyar nyelvben a múlt idő alakjának két lényezője van a. a. or + t. És miért nem mindjárt három! Egy bizonyos nyelvfunctiót egy ^{bizonyos} exponens végez, ez egy természeti törvény s törvénye a nyelvnek helyes gazdálkodásának. A magyar nyelvvel is alól nem képez kivételt.

Az a mit B. a múlt első
exponensének tart, nézetem szerint
nem más mint kösbetű, olyan
Kösbetű, a melyen az alanyi
ragzásnál p. o. - o - tt alakban
az o magánhangzó. Ilyen segéd-
hang a H.B. ben a tárgyese-
ragja előtt is fordul elő p. o.
halalut, reszet, halald,
"reszt" helyett. A Königsbergi
döredékben is látunk ilyen hang-
-problékat, (vagy ^{segédhangot} kösbetűt (melyik
a jobb elnevezés?) az ozut
és bynut tárgyese-ala-
-kokban a későbbi azt, bunt
helyett. A mai népművelésben
is azt látjuk, hogy az egyik
nyelvjárás segédhangos múlt-

-alakjának a másikkban segéd-
-hang nélküli alak felel meg,
p. o. a közmagyar fut + o + tta
helyett a zébkely dialectus
futta + t mond, hasonlóképp
a közmagyar vetette helyett (ves
+ e - dte) a zébkely nyelvjárás-
-ban vette fordul elő. Kérem
és ha lehet minél előbb, ^{reklám}
(még több ilyen variáns alaktól
Andornásonra hivatkozva) a többi
közr. idékelne egy két példa
a régibb irodalomból.
Tegnap bács Orbán
Balázs idézte meg hozzám,
az első vendég a történelmi
szobából. Nőmmel együtt
a legzáróbban üdvözlőm
Gróf Kun

Maros-Némeshi, 1884, nov. 23-dikén

Tisztelt Asszony! [?]

Örömmel értesültem Asszony
 pályája kedvezőbb fordulatától.
 Fogadja legjobb ajánlatára -
 -nassimán ezen újabb meg-
 -választásához! Annak is
 öröme, hogy ezen Halasza
 kedves barátom Szilády Aron
 ajánlatára hivatott megtenni
 -munkát. Tapasztalni fogja leírás
 nyomán, hogy milyen nagy
 előnyt nyújt egy oly férfianak
 közellérése, mint Szilády Aron,
 a vele való gyabari találkozás
 társalgás, ebbe alapos tudó-
 -mányosságának kiemelkedő
 segédanyagai. Tudósítása mond-
 -hatom csaknem a zsemle mére-

M. TUD. AKADEMIA
KÖNYVTÁRA
SZILÁDY-NAGYATÉK

M. TUD. AKADEMIA
KÖNYVTÁRA
SZILÁDY-NAGYATÉK

sok tekintetben, önművelés
esztendő négen nagy legyalult
közül megírt nagy önművelés
szerep. S. Csiz egy nagy
önművelésről. Bélinst

Gábor több év hálygás
után meggyógyult, nem ude
is nagyon, hanem Bélyről
~~intézet~~ Kélt levelén nagy
Lajos unit. eszpereshez in-
-lye Kolozsvár. E nem
csak levelén is neki, hanem
egykoronint egy nyelvészeti
cselkező is kúrtóo kezébe
Csiz az erdélyi Muzéum
- egykor egyike legkisebb
valószínűleg januári vagy
februári füzetében fog

megjelenni. Nagy érdekkel látom
leveléből, hogy önművelés
jeléin más májsem képe
van. - Műt. Kéneing ishon
maradunk, s akkor mindenek
előtt Budapesten meggyűnt
s ronan tovább. Sajnálom
hogy a karácsonyi epítés
ez idein nem történejték
együtt. Isten áldja!
Gy. Kéneing

Fiúme, NW, majus 7. die

Tisztelt tanár úr!

Nagyon köszönöm a zivés felvételét és a
 Ha egy név ott hon legyen, majd meg
 bízom, hogy a felvétel kérdés
 tárgyában. Most ~~csak azt~~ ^{nékem megint} ~~keresem~~ hogy
 a tudatku Bibliában ³ előfordul
Küstöki és A. Söldi herosmerék
 a hold és neq mino' genusra lehet
 Következten? Kérem szíves Budapestre

Számomra "hallgatás" ^{szóval}
 zivés, udvar, szél, víz, kő, fa

MAGYAR KIR. POSTA.

LEVELEZŐ-LAP.

Exim Felkintetes Thury Lajos
úrnak, főgymnaziumi tanár

Budapesten és

Kis Kún Halas

M. TUD. AKADEMIA
KÖNYVTÁRA
SZILÁDY-HAGYATÉK

Maros. Németki, 1888, júl. 27-dikén

Fiszelt Szár Úr!

Nagy örömemre volt f. hó 23-dikéről kelt leveléből megérteni, hogy szótára ismét el- készült az utolsó betűig. Ne hagyja ezen méltó öröme megzavartatni a munka ki- adása iránt táplált aggo- dalmait, sőt élvezze ezt teljes mértékben, mert nincs teljesebb, valódibb öröm annál, ^{mint az,} melyet az em- ber jól bevezett munkája után érez s ez egyszerűen a legnemesebb ambitio, mely legkevésbé támad mű- köny. becsü. külsőségekhez.

fogunk.

Egykor török szó jut eszembe, felvesszük a szótár gót- ról, magyar torma, török تورم, magyar kovász, török قوچان? De a m. "be gép!" file mondatokban előfordul be- + mivel hasonlít? a perzsa تورم az ilyen mondatban تورم "be kovász" néven egyezik a magyaral.

Valamely török hűsköl- seményfilében nem fordul elő a vejeinek perzsa emelése s a verkiöntéssel megerősítésként?

Híves üdvözléssel
Gróf Kun

A lebiztosítást nem kell
Későbbi időkre hagyni, hanem
fogjon hozzá minél előbb,
hogy még ez évben készzen
legyen vele. Az Akadémia
penzügyei csakugyan javu-
-lást igényelnek s lehet,
hogy a jövő évi költségvetés
előirányzatánál a kiutal-
-ványozható összegekre ez
idő szerint fémálló Kényszer-
-helyzetnél fogva nem
lehetnek tekintettel mun-
-Kájára, de ha ez a jövő-
-évben még pedig minden
Késedelem nélkül a kellő
időben az Akadémiának
bemutatva lesz, nem késtem
hogy az illetékes Akadémiai

szervezők, bizalmas baráton jó-
-színtelű "Szilády Sion és
Vámbery László" ajánlata, mun-
-Kájának kiadását el fogják
határozni tekintettel nagy
fontosságára Magyar nyelv-
-szetünkre nézve. Tehát egy
Kétség se csüggedjen, erre
ok egyáltalában nincs, hanem
a kért munkát biztosítva,
a kellő időben bejegyze be
az Akadémiának. Hogy ez a
bemutatás hogy történjék, erre
nézve föltüntetni "Szilády"
még fogja adni a kellő uta-
-sítást s nem késtem maga
fogja bemutatni a legmegelőbb
ajánlat kíséretében, melyet
Vámbery és mások támogatni

Maros-Némethi, 1888, oct. 8. dika. (17)

Tisztelt Tanár Úr!

Helyesen kévet az összehason-
-lító szótár lemásolása iránt,
egy ilyen másolási munka a
magyar szüneti csakugyan rövid
lett volna, mert az efféle mun-
-ka nemcsak a más egyszer
leírtnak újolag való leírásból
áll, hanem az ember itt ott
a más leírtot átdolgozza némi
váltakoztat, hol hozzá tesz, hol
megint egyet másot kihagy.
Tovább tanárig azonban remény-
-len a teljes lemásolással
elkészülhet. Bizony nyúl igen
és teher fog lenni a magyar
hadvidelétről írt egyikre, mely
-ben annak egész és részletei

a török hadviselés egyező Anzsa-
-nival hasonlít össze. Bár
a "szabadok" minél hamarabb
közölné a simlányok. Jitány.
Sándor báton és bolnappá
város, nem tudom, megérkezik
é vagy változtatás módján.
A másik nagyot valamelyikén
Hunfalvy Fül (nagyneve)
s nagyérdemi tudásunk nevével
együtt valunk ebédelték s az
kére követező nagyon tör. rég.
társulatunk gyűlésén nemcsak
megjelentek de Hunfalvy
Mehény igér esdeks meggyőző
tek dr. Polyan Péter Ferenc
felette érdekes felolvasásuk.
Nem tudom, felvette
s gózáta egy régi barátunk
idő, mely II. Endrénél egyik

diplomájában fordul elő 1226. ban,
Melyben Tivald nevű vitéz
katonájának jelszavát juttatnánk.
Az id. okmány itteni helye itt
következik: "----- capropter
eiden Thywaldo, hereditusque
suis cognomen a memorato be-
-dico uro per se devicto, un-
-gariter Barna idu dictum;
-----" L. Cod. Diplom.
Arpád. Continuatus ed. Venzel
vol. I., pag 217-218-219.
Vajjon ez az idu szó nem a
"cag. idő " gyors " (" gyorsan
samodó " itelemben) szóval
egyazon. Telerleg idu helyett
bolányos mondhat. De már
négyen is sorainak, nehogy legyen
a mai postkört lemaradjon.
Nemkel együtt zivésen
údoztlom gr. Kúria

Maros-Némethi, 1889, nov. elsőjén

Fizszelt Tanár Úr!

Nagyon örvendek, hogy felette
 érdekes munkájának első részét
 az i betűig benyújtotta a m.
 tud. Akadémia I. osztálya
 titkáranak. Igen örvendenek,
 ha az osztály a bírálók egyi-
 -kének engem választana meg,
 s ez annál inkább, hogy már
 több sz. esztendőjénél, hogy
 ilyen megbízatásban nem részesít-
 -tekem. Csak hogy a munka
 már az osztályi kézenél
 van! Reménytelen, a lehető leg-
 -rövidebb idő alatt fog bírálat-
 -ra kiadani s félénken osztja,

hogy a szigetek bírálok irak
minél előbb elkészüljenek bi-
-rálatokkal. Ha tudni fogja,
Kik a bírálok, kérem értesít-
-sen felőle. Az ilyen, ha jól
emlékezem, nem ritok.

Falán én is be tudom
fejezni "Relationum Hungariae
cum Oriente gentibusque orien-
-talis originis ^{historia} usque ad annum
1303" című munkám első kö-
-tetét a "Következő" fel folytatni.
A "Giornale della Società Asiatica"
f. "dei Ricerche" két munkám
ismertetem, n. m. Radloff, "Das
türkische Sprachmaterial des Codex
Cuman." és Donner, "Vergleichend-
-des Wörterbuch der Finnisch-Ugrisch-
-schen Sprachen" című könyvet. Elő-
-bbi ismertetésén tele van ér-

-telem zavará nyomdahiakkal.
A török $\text{K. Khazar} \text{ } \pi \text{ex } 446.$ né-
-zetem szerint is összefügg a magyar
jószág "jószágos" ^{szóval} névvel.
Olvassa a "Zeitschrift der Deutschen
Morgenländischen Gesellschaft" XLIII
-dik k. 1-40 füzetében M. T. Houts-
-ma "Ein altsürkisches Gedicht"
című közleményét, melyben a kül-
-senelgy nyelvű több helyen a
"Codex Cuman." nyelvvel hason-
-lítja. Igen érdekes közlemény.
A grófommal együtt
szívesen köznökem helyet
Szerintem

gr. Kun

Maros Némethi, 1889, dec. 20.

Fizetelt Tanár Úr!

Nagybecsű szótárának sorsát
nem látom oly sötét színek-
ben, mint fizetelt szerzője.
Minden optimizmus nélkül,
mely által az élet számos
tapasztalatai után, melyek-
nek egy része s nem legkisebb
része csalódások árán szerz-
-edik meg, ^{többé} nem vezedtetem
magamat, mondhatom, hogy,
az ilyen munkák nem hosszú
ideig hevernek szerzőik fiókjai-
ban, hanem ha egyszer
teljesen elkészültek, nem
sokára napvilágot látnak
s az elfogulatlanok elis-
-merése sem késik sokáig
nyilatkozatával. Most

még nem tudjuk a nyelv-
tudományi bizottság hatá-
rozatát, az lehet kedvező
is, de ha elutasító volna,
a mit alig gondolok, akkor
is a munka kiadásának
még több lehetősége forog
fenn. Tehát kérem leg-
kevesebbé sem csüggedni,
bármilyen legyen a határo-
zat. A válasz indokai
is fel fognak hozatni s
azokból fogja meglátni a
további leendőket. Mi
valószínűleg jan. 10-dike előtt
innen nem távoznak s ha
addig a nyelvud. bizottság
válaszát megkapja, kérem
erről engem tudósítani s a

határozat indokait is meg-
írni nekem. Több hó közepe
közül szándékoztam Budapetre
érkezni s onnan valószínűleg Lusina
Piccoloba fogunk menni, hal
a fél háttérű rézér szándékoz-
tuk elválni.

A közelgő új év alkalomá-
ból fagyadják legjobb kívánságait
kifüggesztés.

Mindegyikre szivesen üd-
vözlök

gr. Kunu Gyula

M. Kémendi, 1890, júl. 25. d. k.

Tiszelt Tanár Úr!

Nagyerdeki könyves öskölse-
 -jénekől közönettel kap-
 -tam s igen jól érdeklő
 olvasom belőle. Bizonyos
 hogy Béla néstelen jegyzője
 egy versszakot fordított
 magyarra, mely fordításban
 még az eredeti formája is meg-
 -látatik. Ez a szabad-
 nem leher. Ez a könyv
 is becses adalék a nemzeti
 Chronikának a ~~magyar~~
 vitatók elméletéhez, melyet
 hiában olvasnak. Meg-
 -gyengíteni. Dr. Mészáros
 Adorján ezikbe a hazá-
 -dunk f. é. magyar nyelvén

újabb historiai irodalmunknak
egyik szenvedés jelensége, most
hazai historiai forrásainkat
és annyira bizalmasan tartja,
mint más nemzetek a ma-
-gokéi. - Budegy barátság
utolsó levelében azt ír-
-ta nekem, hogy ő nem keze-
-lő az új bizalmas tanács ir.
- maggy. összehasonlító jótá-
-rat megbirálásával, hogy
a kezirat mála nem volt.
Tehát ki a második bi-
-ráló? Frakói püspök
mikor par her előt is volt
mála. Németországban, meg-
-kértem, hogy valamiképp
hatalma oda, hogy kezirat

azon esetre, ha a a bíráló
nem egyező volna any, sem
az kognán, az Akadémia bír-
-lat végt. Meglátjuk, hogy
- leg. Mind ketten jö-
-vesen indokolják
J. J. K. K.

M. Néierli, 1890, okt. 24. délut.

Tisztelt Tanár úr!

Török-magyar összehasonlító
 nyelvtan sorsa felett soha se
 aggodják, örvendeznek, hogy meg-
 írta. Érdekes volna tudni,
 hogy kiknek adták ki nyitól
 nagy bírálati véjett. Egy ilyen
 igazán nagy jelentőségű becses
 munka sorsa felett aggodni
 nem tudok, kiadása csak
 késhetik. Örömmel értesül-
 -tem soraitól, hogy mai is
 magyar haladótt történelmi
 török forrásainak tanulmány-
 -nyitán az illen "közvetlen"
 magyar fordításában. Ez
 egy igen szép s nagy munka.

Apja' farsan a Vámbúy
alól keddoy "Seibaniade",
illetve a "xob" zibáos ol-
-vasaiához, több perzsis con-
-structio van benne, melyek
olvasni kezd kijegyzék ma-
-gasmak.

Nőmmel együtt
igen zivésen üdözteli
Gr. Kun

Maros-Némethi, 1891, jul. 8-dikén

Fizelt Tanár Úr!

A szászvárosi vizsgátról hazá-
érkezvén, a leveleim alatt fel-
gyűlt levelek közt várt reám
a Tanár úr is, ezért nem
válaszoltam előbb. Nagy
örömemre volt szöveiből meg-
tudni, hogy a török-magyar
vonalozási történeti források
török szövegeinek fordításába
munkájával már sokra ment
s ha ez ében egy kötetre
terjedő munka fog elkészülni
a M. Tud. Akadémia ki-
nyomatásár a jövő évre elő-
készítve. Történeti irodal-
munkák jelentékenyen fog gyar-
apodni ezen források megújítá-

- tása áloal. - A török -
Magyar összehasonlító szótár
Sóska éppen nem olyan aggasz-
-tó, mint a milyennek (hiszen
szegője látja. Reméylem, hogy
ez is nem sokára sajtó alá
kerül s míg ez megtörtén-
-hetik, újabb szótári próbálkozást
fog gyarapodhatni. A bagla
-malé "kötői" szó magyar
megfelelő társalakjai közt
megemlíti é a boglya - (bag-
-lya)? há a máglya mi-
-kémű" eredetre vall? A magyar
zöld színűvet Miklosich
a perzsa >jj - del hasonlítja
önmé s véleményem szerint
helyesen. Érdekesebb az olyan
egyezések is, mikor egy szó

átvitt értelmében is egyezik
a török s Magyar nyelvben, ilyen
az árpa, melynek török diminuu-
-tivuma göb a szeméi leó
árpa jelent. - A magyar günidör
hal gyj a töltés?
Fogadják mint kecske
legnagyobb üdvözlet
Gr. Csun

Ms 4455/74

Gay, 1892, febr. 21-iken¹⁸

Tisztelt Sámán Úr!

Kérem önkénteskedjék engem szorgos and
ide (Hötel "Stadt Triest") érte-
-síteni, hogy a **St. J.** szó "jót" és
-telmében miképen kiejtendő, illetőleg
akirandó. Kérem velem történet, gőzök,
és nagy hűségem van a jó kiejtésre.
Híves üdvözléssel gr. Kun

Correspondenz-Karte.

ALAS
ELB
22

An

Telinkes, Thury József

úrnak, a halasi ev. ref. fi-
-gymnasium r. tanárának

Nur für die Adresse

(Ungarn) in Kis Kún Halas
via Budapest

M. TUD. AKADEMIA
SZILÁDY-HAGYATÉK

Braz, 1892, martius 3-dikén

Tisztelt Tanár Úr!

Közzönni szives értesítéséről s
a *Szitt* szót illetőleg
megjegyzem, hogy egy V. ² Csapar,
Grammatikájában találom
s másutt nem találkoztam vele.

Igen örvendek annak,
a hisz nagybíróni török-nagybíróni
összehasonlító szótár kedves
recenziójáról írt. Erőteljesen
- lóban (már nagybíróni értesül-
- se voltam, úgy színtén arról
is, hogy C. e. Hunfalvy
színtén csatlakozott Budapest
véleményéhez, mintán annak

érdemes indoklásár figyelmese
meghatározni. Nemde hívták
Sana' m. nem valószínű, midőn
ezen munkája sorsa felől néhány
levelemben megkérdeztem
- kérem. Előre látható volt,
hogy munkájának megírásánál
afok régebről, a két évtől megőrzött
kedvező lez.

Nagyon megköszönöm,
ha a Zenzipalati-ról egy
pár szóval tájékoztat és a
medveculonról is a törökül
közben értesítse; hogy ilyen kultus
létezik különböző török nép-
-ségeknél, mint p. a.
jakutoknál, és Indonéziánál,

de azo gyermekén Indonézián, hogy
a törökül is esélyes é a medve
mint a vogulok s hogy a
törökülül is a medve, test-
-részei, mind az, a mi vadgá-
-sára tartozik, külön góvalkal
fejzetesen e ki, mint a vogul
nyelven s nyelvben nálunk is,
p. o. bocs.

Mi j. hó J. ditek Bu-
-dapestre megyek, hol a zsinor
a helyreket én is látja vogul,
imér ömeggut. Budapesten
az "István Foheryeg" pallo-
-dában fogunk lakni.
Mind ketten jóresem
üdvözlőjüket
Jr. Kun

Mc 4455/46

Graz, 1892⁽²⁰⁾, március 20-dikán

Tisztelt Tanár Úr!

Kérdésem az, hogy a szulcsai
fermesektől kezdve az egyszerű török ember
egyszerű levelei micsoda elnevezési van-
-nak a török levezetésnek? A perzsa a pād-
yāh levélnek szintén fermān-nak, a hercegek
(پادشاه / padšāh) leveleit reghem (reghem) -nek
nevezi stb. Bizálgyi Sándor (utóbbi leveleire
röviden felelő) tudvalevő kérdésesnek felelőleg
hagyja, ma újra örök nekik, leveleik folytatása
ezen kérdésben. Várom üdvözléssel gr. Kun

Correspondenz-Karte.

Teljesen Thury József Halasi
es. ref. joggy. tudományi tanár Mező

Magyarországon in Kis Kún Halas
via Budapest

Nur für die Adresse

M. TUD. AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA
SZILÁDY-HAGYATÉK

Maros. Némeszki, 1895, jún. 15-én

Tiszteletos Tanár Úr!

Csak pár nap óta vagyok itt,
 hogy kényes leveleim után irig-
 -tunk hazra. Tíz év van, hogy
 csak most kötöttem meg „Principia”
 3. jeles tanulmányát. A mint
 példaként legyek „Relatio-
 -nam” Hb. című munkán II.
 Kötetéből küldeni fogok egyből
 egyet tiszteletos tanár úrnak s ha
 most kérem arra, hogy valamelyik
 folyóiratunkban jóvákedvelje
 munkáim ezen II. Kötetéről, vagy
 a mi még jobb, mind a kétből
 bármelyik rövid ismertetés irani,
 ha hozzá is, még jobb lesz.
 Tiszteletos magyarral vagyok

221 2481 2482 2483
foglalata. Holnap lesz a hungar-
-megyei tör. r. j. társulat Közgyű-
-lése, melyen a magyar tör. tá-
-rsulat Sedek Crescens által
Képviseletet Magyar. Pár nap
amikor Győrökre megyek a
vizsgátra, a hat egész a j. hónap
végéig maradok. Igen örömdelű
ha a magyar gyűlés alatt
ittesőleg július hónapban, Gy-
őr városra; augusztusban pá-
beser szigorúval legyenek.

Legszívesebben üdvözlök
felje bizalommal
G. Kun

Mi valószínűleg csak
a jövő év első hónapjában
távoznak innen.

Szívesen üdvözlő
szeljes bizalommal
Gr. Kun György

22
Maros-Nemetsi, 1896, decz. 2-dikén

Igen tisztele Tanái úr!

A „Szabadok” múlt havi fü-
zetében nagy érdekléssel olvassam
jelen dolgozatát. Nemcsak
a tárgyát szövegét, de az
ahozhoz fűződő megjegyzéseit
is igen becseseleltek a dol-
gozatot s azt hiszem, hogy
az a kedvező benyomás, melyet
említett közleménye reá-
vetett, mindazonáltal, kik az
ilyen kérdésekre irán érde-
klődnek, hasonlóképpen ked-
vező olvas. Így Nur-Eddin

-nek mint Sukrattâh-nak meg-
-egyezése Gurdezi-vel s még
inkább ezzel, mint Jbn-
Roppch-val a különböző
Surt községek illető indó-
-sításokra nézve, annyira
szembetűnő, így p. o. a
Kazarokor illetőleg, hogy így
Nuredin, mint Sukrattâh,
ha nem magából Gurdezi-
-ből, így egy oly forrástól
merítettek, melyből előbbi
is merített, így mint Osai-
-kai elvevett nagy
munkájából. A

nagy kéresem volna igen hűtel-
-tanai úrhoz, győvestudván a jelen
Nuredin s Sukrattâh-nak
a magyarázól való ezekben
eredetiben közölni, hogy akkor
az akad. forrásmunkában
Kiadhasznom, természetesen meg-
-jegyzve, hogy hűtel tanár
né volt az, ki ezen szövegekre
talált a becsi csapari könyv-
-tár illető kézirataiban. Még
pedig lehetett a munka
sürgős volna, kérem e két
könyv másolatát küld
előbb kezemhez juttatni.

január első felében kelt és
Budapesti legalább egy
honor szeresnek költséi. Igen
örvendeznék, ha az nyomtatás-
hatások egymástól.

Nőmmel együtt
szívesen üdvözlő
teljes tisztelettel
Dr. Kun Géza

Maros-Németi, 1896, decz. 13-dikán

Igen tisztele Tanár Úr!

Nagyon köszönöm szíves máso-
-latát azon két gyövegnek,
melyeket a farrásmunkában Kö-
-zölni ohajtok; különösen ér-
-dekes Sukrallah gyövege,
melyben olyan is van, a mis
Gurdézi-nek a turk népekéről
vit fejében nem találom, t. i.
a tizenkét vagy tizenhárom turk
népről szóló hagyomány. Gur-
-dézi a Taphet-re visszavezetés
geneologia rendjén egy a számot
nem említi s egy a szám az
Abul - Ghâzi-nál számmalra
fenn maradt genealogiával
sem egyezik, mert ez Taphet-

- nek nyolcz fiút tulajdonit s
Turkenak, Táfesek fiait, mé-
- gyet s a Kileng nála a
Mogol khántól származók
Khánok száma 12. Khánig.
Hogy honnan van véve a ti-
- zenkét turk népről való adat
nem tudom (a Kozár király
s Lozjippon tíz ilyen testvér nép-
- ről tudvale). Resid ed-Din
nincs kezennél, vajjon az ő,
genealogiájában nincs-e go
a tízenkét turk népről? A
többi adat Suterattak műve-
- ben részben egyezik Guedézi-vel,
jellesen a Kazárokról szóló
- gik, mely majdnem go ze-
- riát ugyanaz mondja, a

mit Guedézi. - Nagyon szemen-
- néis a jövő hóra tervezett
igen érdekes felolvasásár a
tör. társaság választ. gyűlésén
meghallgatni, de nem tudom,
hogy akkor már Budapesten
legyünk-e? - A Szellám török
Könyveit illetőleg úgy vétem, hogy
az a Szulbán, ki azokos Vátsik
Bittak Khalfának küldötte
mint azt Ibn Ruysek-nél
olvastuk, uigur (kujtan) je-
- jedelem volt s hogy azok
a könyvek legnagyobb része Kara
- Balgassun-ban irattak, az
uigurok egykori fővárosában.
- A mi elindulásunk innen

Maros-Németi, 1896, decz. 19-dikén

Tiszelt Tanár Úr!

Protector Indóitára perint egy
"Εκτάξ nemű hegyréztes lakos, melyek
a görög "arany hegynek" mondani:
ως ειναι χρυσοειδους ορος
(XVIII. f.), mi pedig Pamboly
is arany hegy, mint a nagy agr
Nüredetis, Subrahala & Stelal-
-zade Szalikh megjegyzik.

Nagy érdeklél nével
a "Szabadok" decemberi füzet
elote, mely a jeles tanul-
-mány folyósaiairól hozza.
Tegyen gránsen indozni.
Keljes tisztelettel
Dr. Károly Győz

Ezen ma megestem be a "Szabadok"
f. évi novemberhavi füzetében meg-
-jelenés jeles tanulmányának
elolvasatár. Mikor utóbbi két
levelemre irtam, még csak agr
néztem meg benne, mire ezen
szükségem volt. Most azonban
legnagyobb figyelemmel átolvasom
az egészet, nem kéhesem, hogy
a tiszelt gerzönök ne gratulál-
-ják e leltünö munkáim, mely
arany világhozjáró deit jelespíni
homályos kéidekre. Ez egy

igen szép munka. - Az i. lakás
egy kirjedelműben elolvasható
Nüreddin & Sakrabak görög-
görög, hogy zebeben több olyan
van, a mi Gurdezi-ben nincs,
pedig Gurdezi kirjedelmében
is a sark népektől, s ő is a leg-
keletibbekkel kezd, s úgy megyen
arra mind inkább nyugat
felé.

A Tang dynastia anna-
-lisaitban mondva van, hogy a
Tu-Kin nép Khän-jé a Tu
Kin hegyen lakik; ez a
hegy az Alta hegység része
allosja. Vajjon a Nüreddin

-nél előforduló Pulssz, Sakrabak
-nal Tunioz, Delatgäde jülük
-nal Gurkesz név, nem e hely-
-don képen egy név a Tu-Kin-nal
Tukin arabul توكین -nak, مورجی
توكین -nak iva, ha a kezdő mással-
-hangzója ~~توكین~~ توكین توكین egy dialekti-
-tikus pont توكین, ha توكین
توكین dialektikus pont توكین,
a vég توكین, vagy توكین pedig könnyen
valható توكین -توكین, s ha egy
re csak ugyan volt a török goban,
annak a kínai alakban ki-
kellett hullani. Ez az egyik hegység
Kínaiul Kin-San -nak توكین
-توكین, a. m. "arany hegyek" s
a sarkot توكین توكین توكین توكین

Maros-Németi, 1897, jún. 10. délután

Igen tisztelt Tanár úr!

Sokszor jön elő az a lélektani
tünnet vagy helyesebben tünemény,
hogy az ember akkor leg-
csüggedtebb, mikor éppen az
várnok töle, hogy eleve mun-
kásságával, munkaképességével,
munkaképességével, teljeseleg
megelégedett legyen s a mikor senki
róla nem mondhatja, hogy
Contentus paucis. A lélek csak
látni után ítélnek, az a lé-
lektani állapot nem értik
s ebből a nem értésből sok
félreértés származik mulhatalommal.

En igen tisztelt Tanár úr! érzem az
a csüggedést, lehangoltságot, mely
utóbbi hozám írt levelében nyilatko-
-sult, mert jól tudom, hogy
egy nagy munka befejezése után
az ember éppen a feldarabos ké-
-desek táján, azok meggyőzésé-
nyabb kérdésekkel áll szemben
s úgy érzé magát, mint az, a
ki elvált egy új látványt nyitott
az erdő letarolt helyeinél,
tisztaírainak irányában, tudja
azt, hogy egy nagyobb látvány
áttekintésére újabb tisztaíroknak
van szükség s még elév em-
-léketben van, hogy mely nagy
munkájában került, a mely
kilátást az új látvány meg-
-nyitotta. A munka felben hagyja

nem lehet, családias magatartással elhítemi, hogy az testi és lelki ereink teljességében lehetséges volna, de igenis elégséges az, hogy az eddigiekkel még több segédletre van szükség, pedig az eddigi segédletek bevezetése is, tudjuk, mennyi utazást igényelt, mennyi áldozattal, mennyi nehézséggel járt. Ez az, a mi elégedetlenségem a nagyra hivatott, nagy törekvő ügyvezető ügyosztály munkáit, a mikor éppen legrosszabb okok voltak magával elégedetlenségem miatt. Nagyon érzem, hogy igen tisztelt

átolvasásával vagyok elfoglalva;
 ez nem kis dolog ad.

Toga szívesen üdögli
 selje, kinyitott
 gróf Kuny György

tanai és tudományos munkáiról
 -sajr oldalában Budapestre
 vágyok, a hal és a hanna
 minden tekintetben könnyűbb
 juthat a munkáikhoz gyűjtés
 segédanyagokhoz. Aköz lehet
 gyűjteni, hogy a gyűjtésnek el-
 -terésére lehetőleg, sőt lehet
 -hetőleg közreműködni fogok;
 de az ilyet nem lehet zöj-
 -tőn megismátni, azt elő kell
 készíteni, arra alkalom kiadás-
 -latik. Kérem nekem praesente
 Czigler, hogy Budapestben minél
 állást szeretne elnyerni és legjobban
 szeretném, ha néhány ilyen
 jelölne meg, hogy ha az egyik
 nem sikerülne, sikerülne

a misik. Mindenké felet
pedig kérem, hűelmér aca vezíték,
bizoni a jövőbe, nem engedni,
hogy csüggedés legyen erőt
munkakedvén. A hit hazai
tudományosságát irán-melleg
éideklődnék s éideklődni meg
nem gúnyok, jeles munkáinak
efolytatásit írma várjuk.

E napokban W. Bang
lelel kapta Löwen-ből, írja
hogy egy négy hasítos négy
nyelven felet éidebes feliratnak
mongol s mandra szövegeit
samlányozz, a cagati szö-
veget Radloff fordítja s
magyarra, a sinai pedig
Desica. A felirat Pekinben

üjserik a mohamedánok me-
-csésében s főuralma az iszlám
-terjedéséről jól a sinai bresda-
-lomban. E éidebes feliratról
-terjedelmé, jelentésé egy felolvas-
-ni a f. évben Václavban
tartandó orientalisták-congressus
alkalmából.

Nagyon el vagyok foglalt
a déri s gályvérosi iskolák
vizsgálival; az ideit két érettségi
vizsgán fogok elnökölni, u. u.
Hásvárosan az ev. ref. "Kis"
Közlegiumban mint egyháze-
-letési biztos s Déri a fő-
-reáltanoda érettségi vizsgáján
mint locumtenens. Most
épen a nek irásbeli dolgozat

Maros-Németi, 1899, jul. 10-diken

Igen tisztelt Tanár úr!

Dr. J. Marquart tübingi privat-
 -dozent s a "die Chronologie der
 Altthüringischen Inschriften" cz. mű szer-
 -zője míg f. évi marginis hōben
 hozzá intőző soriban leideb telt
 a "Επιγραφαιολογίαί νέων ιθέρ"
 fejtegetései felől, melyekben az örmény
 nyelv segítségével kísérti meg ezen
 őrzött névalakot ki magyarázni.
 Eü. Marquart sorait egy filológus
 tövölés után kapérkezve most
 kapnam kezembé s úgy vélsem, hogy
 e fejtegetést megtalálom. A magyarok
 eredete, őshazája is vándorlása jünös
 Magyarországi tanulmányában, de ott
 nem találom meg. Úgy gondolom,

hogy a Σαβατοαόρατοι néőről
egy külön cikkben értekeztes, melyet
annak idejében érdeklő olvasom,
mely a „Kajádok” valamelyik
érfolyamában jelent meg, s melyről
később különlemegyek minem. Nagyon
kérem legyen szives engem bármely ^{zividem}
ezen ösztözetten néző megzése gerint
az őrmény nyelvből ^{astjárnigzo}
etymologiai magyarázatról sür-
-gősen, ^{indózián} hogy én is mielőbb Mar-
-quartot erről értesíthessem, vagy
pedig egyenesen Marquarthoz írnem-
-do sorában át ezen elenged
eredetibb őrményes alakja felől
felvilágosítsam. Utóbbi esetben kérem
nekem megírni, hogy a néomagyar-
-rajart Marquarthnak Tübingában

elküldse.
A jelenlegi érdekes kérdésről
nyilván itt győzők az Erd. Magyar
egyik illen füzetében meg nem volt
időm olvasni; ahaj várom, hogy erre
időt találjak a mi reménytem, mi
hamarabb meglesz.

Ugy emlékezem, hogy igen
hívték később is az újabb név
a jangur és orgur-tól teljesen elválasz-
-ja is a többi külön bönöket sorsja.
Hát a dsungur népről is néőről
hogy gondolkodik s azon orgur
v. igur népről, melyről Brzewalski
szól tibeti nyelvában?
És a tibeti népről s nyelvéről
mire véleményem van? melyik más
ismert nyelvhez áll legközelebb.
Zivneren indózi
teljes hízetettel
gr. Kun Géza

Maros-Németi, 1899, júl. 29-dikén

Igen tisztelt Tanár Úr!

Tegnap egy hosszú levél írtam a vallás-
és közoktatásügyi miniszter és Excellenciájá-
-nak s pár nappal ezelőtt Fraknói püspö-
-könek, mint a vidéki múzeumok és könyv-
-sárók főigazgatójának, a "dualeto" állás
-ügyében, de mert úgy vélem, hogy egy az
-állást a vidéken nem állami hivatalnok
-fője betölteni, lehet, hogy családani, ki-
-tegyeskedően másféle hivatalosok is.
-Vajha kis levél sikerrel járna!

Dr. Margnais Tübingeri privátdocent-
-tól újabb levél kaptam, melyben azt
-írja, hogy nagy volna öröme, ha tanár
-Úr közölné vele azon örmény zövegeket
-melyekre a Szovordik örmény névralak
-elmozdításánál hivatkozva. Nagyon kérem, ha
-ezen zövegeket ^{kezénel} megvanunk, azokat számúra
-kijegyezni s nekik Tübingen-be megküldeni.

Az Ὀψαδοι οὗτοι Μαργαρίτ᾽ ἀραβ
ἢ ἢν γῶγγ ἰόναι ταιῖα, ἢ. ἢ. Ἰεωῖ
"also" - mak.

A magyar keleti utazókról
szándékozom egy értekezést írni. Ki volt
az, ki Beshlen Gábor fejedelem kül-
-dötésére s ki azután Konstantiná-
-polyban látta meg az indiai utjából vissza-
-tervél s hárs az, ki Besse László
előtt utazta meg Kaukaszus vidékén,
s kirol Munkácsi D. emlékeztet meg
az "Ethnographia" valamelyik füzetében?

Igen jóváessen időzőli
selyes híjveléssel
gr. Kunu Géza

Maros-Németi, 1899, aug. elsején

Igen tisztele Tanái úr!

Síresk tanár úrnak közölni Felekői
 püspöknek jul. hó 30-dikéről
 Kérem, hogy az intézet leveleirek
 tanár úrnak vonatkozó részét, a mely
 itt következik:

"Köszönettel tartozom, hogy
 Excellenciád figyelmemet Thury
 József-re fordította."

"Tudományos munkásságát
 nagyon becsülöm. Természetesen
 közelességünk oda hatni, hogy
 az a minél intenzívebben folytat-
 tassa."

"Lejtszem sem volt róla,
 hogy olyan kedvezőtlen helyzetben
 van."

" A vidéki múzeumok örei-
- nek állami fizetésben részesi-
- téséről - mint Excellenciád
- bölcsen sejtette - szó sincs."

" De igen is givetten fogok
- közreműködni abban, hogy
- Thury úr valamelyik fő-
- városi Könyvtáráraál megfele-
- lő alkalmazást kapjon."

Ezen örvendéssel tárdó-
- lóval seggem soraimat
- szives üdvözlésem mellett
- teljes hűzlettel
- gr. Kunos Géza

Venezia, 1900, marcius 17-dikén
(Hôtel „Luna“)

Igen tisztele Tanái úr!

Királyának

A Kharlukh surk néptörzs ^{szerepe}
Ibn Khordādhbeh-nél, u. m. ^{مخبر}
eredetileg mit jelenthetett? Talán a pontozás
helytelen s a szó nem djabghija-nak
olvasandó?

Igen zivócven üdvözli
Gróf Kun Gyula

NB. Sul lato anteriore della presente si scrive soltanto l'indirizzo.

CARTOLINA POSTALE ITALIANA

(CARTE POSTALE D'ITALIE)

99

A Tekintetes Thury Lúzsef

K. K. halasi w. ref. jogynagyzioni tanár
annak szob.

Ungheria

via
Budapest

Kis-Kún Halas

M. TUD. AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA
SZILÁDY-HAGYATÉK

Maros. Németi, 1900, aug. 8 - dikián

Tiszelt Tánár úr!

Téliúj idején látna M. Németit,
sőt még megis örökösene egy tölt
veszten, hát most sajákon nem
volna é kedve a gúnidó "hátralevő"
rejtés vagy ennek az amingy is
rövid időnek legalább egy részén
is tölteni. Ha a kirándulást
hozzánk megsebeti, vagy leg
előmen s akkor sietese ide
érkezésén, mert a gúnidóból
még csak három hét van s
ez a rövid idő bizony hamar
elrepplen. Tánaj Haller Tános
grófot megkaptam agra József
gróf Keleti könyveit s kéjve-

-sair, lehet ezek egy néhány
régj s érdekes munka. Azt
nem íratom, hogy itt valami
hüvös időjárás volna, de
máj augusztus közepé körül
valamir csak hűvösödik a
"levegő" kint is a reggel
és este óráiban. Egy
szóval hogy legyen öröme,
ha gyors meghívásunkat
elfogadhatja s miután lá-
-togatásunkal megörvendeztet

Igen gyorsan üdvözlő
teljes tisztelettel
groß Kunu Gejza

Budapest, 1903, febr. Székely
 („Fannonia” Szálloda)
 Tisztelettel Tánár úr,

Székely úr ön
 akadémiái tagokra aján-
 -lani s erre kérem
 beleegyezését s főbb
 munkái czimeinek
 onni elübb való köz-
 -lését. Elég lesz
 csak a főbb mun-
 -kákra vonatkozóan.

Nagyon sajnálom,
hogy Pándorossza eseté
olyan gyors lát-
-hatam s hogy
nem kerestem fel.

szem névelés
csodaszép
Dr. Kun Géza

Máros-Kénesi, 1904, júl. 10-iken

Igen tiszelt Könyvtá-
-nok úr.

F. hó 20-ikától kezdve
bármikor örömmel odajutok
addig helyben érdegekben
melynek gerendázatját
meghajtják, már pedig
előzobánban fogant Kafa-
-logizálás. Kérem engem
elvezetni az érdekes magy-
-zolást az orárol hogy
Kossuth a mi nemzeti ad-
-háznál legyen (filsétek)

megjélés; az aradi laluz-
-nak meg kell mondani,
hogy az ember M. Némethin
kiszágh, mert külsőben az
utass Dévára vizit).
Csak személyvonatok
átmenet meg érkeztük-
-nal. Fogadjja legyí-
-resebb üdvözletükkel
selyes szívettel
Zs. Kuan

Maros - Németi, 1904, aug. 12.

Igen tisztelt Könyvtárnok
 urnak pár nappal ezelőtt meg-
 -küldtettem Gardezi stb.
 című munkámat, a mely
 talán utolsó munkám.

- Teleneg J. Marquart
Erőszak című nagy mun-
 -káját olvasom, a mely egy-
 -nelhez és mehezkes olvas-
 -mány, az ember lassan
 halad benne.

Teletöbb sajnálatom,
 ha az idén vagy legalább
 a folyó hónapban Chajtra város
 látogatásával meg nem öre-
 -deztélhetne. Igen örvösen üdvözlö-
 -teljes tisztelettel N. Kunu Fehér

Igen tisztelt Könyvtárnok
 ur,

Nagyon sajnálatom, hogy is-
 -mételtén beteg volt. Né-
 -zetem szerint útnak ne-
 -induljan addig, a míg egy-
 -ben jól nem érzi ma-
 -gát s a míg orvosa az
 -udazást nemcsak megem-
 -gédi, de még tanácsolja.
 Ebben a hőségben az
 utazás bárkinél könnyen
 megjárthat; egyik consineom

4. hó 6-ikán érkezett hoz-
-zánk s már 7-ikén ágy-
-ba került, ez is a nagy
melegben tett utazás követ-
-kezése. Itt nálunk a
Maros partján az ideén a
meleg aligha kisebb az
alföldnél, a szárazság
rendkívül nagy, a kútak
kimerülnek s a Maros
annyira elapadt, hogy-
-ha még dőbbet apad
Maros folyom nem lesz leg-
-alább egy ideig nem.

Igen igen sajnálom, hogy
szép terveink ilyen és
ennyi akadályba ütkö-
-ztek, de az utazás ^{most}
nagyon megfontolandó
s főfeltétele minden esetben
a teljes jó egészség. Ez
a nagy szárazság csak egy-
-nek volt jó, úgy mint épü-
-letünk új fedelének, de
lehet, hogy a plék fedél alatt
a szobák még melegebbek
lesznek. A gazdasági állta-
-pot ez évben mindenfelé
nálunk Rétságbejti.

is jó eső volt, de egész
éjjel esett. Tegnap
Hollákai főispán lá-
-togatott meg a győzelem-
-en zongorázott. Ma
Bornemiza báróné
leányával nálunk ebé-
-delnek már is is van-
-nak, 'de még nem lát-
-tam őket. Mindketten
s a Wast grófok is
igen jóesetű hűdozók
teljes szolgálatukkal
G. Kunu Géza

Maros-Mémeti, 1904. ~~Aug~~ Sept. 3.

Igen tisztelez Főúr úr,

Igen köszönjük a küldé-
-ményeket, és a Kis-Kún-
-halasi lapokat, ném az
-okai fényképeket, melyeknek
-mindegyike teljesen ismeres-
-len előttem; a ref. papi
-lakos keresztet leginkább
-és a ref. templomat, de
-ezek miniszerek a gyűje-
-ményben. Tegnap érkezett
-meg becses levele s mi

a szokott időben hozzá
fogtunk "Kiss Abel"
szomorú történetének fel-
-olvasásához. A hallgatói
közönség kétségbe esett-
-ből állott, mire folyón
F. Margitot a költészet
már Dévára szólított,
de is nem kálhatta
a felolvasást, a többi
jelen volt s a hallgatók
közé volt két Zichy
grófné; Wass Viktória

grófné" olvasott fel s úgy
az elbeszélés mint a felol-
-vasás biztosították az
osztatlan letzést, de még
nem értünk végéhez a fel-
-olvasásnak s ma foly-
-tatjuk s ma lehet
hogy Margit kisasszony
is a hallgatók közé
leg, mert Zombor levén
delusán Estina küldött
a kocsi. Tegnap delusán

is föbben Ribérdek. Cousine-
-aim Wass grófnék még nálunk
vannak, de october 2-ikán
haza mennek Kolozsvárra.
Jolyon Fekete Margit
pontosan meglátogat min-
-ket minden Zombaton s
"heszű" reggelig nálunk van.
Az idő szép és a gyümölcs
sok, a fű a legzebb zöld
és nagyon nőtt.

Nömmel együtt
igen szivesen üdvözlöm
széles tisztelettel
gr. Kun Géza

Karos-Némethi, 1904, Szept. 25-ikén

Igen tisztelt Tanár úr,

Bizony elég baj, hogy a bu-
-dapesti egyetemi Tanács a
nélkül kezdődött meg,
hogy Vambery török tan-
-széke betöltetett volna
s hogy Goldziker végre
valahára nem neveztesék
Ki fizetéses ny. kendes
tanárnak. Telenteg a
vallás- és közoktatásügyi
miniszter után van, íp ma
érkezik Kolozsvárra s úgy
Aulom, október első hé-

- tének valamelyik napján
fog Budapestre visszaér-
-kezni. Addig várak leve-
-lemmel, de akkor ő Nagy-
-mildóságának irni fogok,
igen tisztelt tanár urat
ismételtén ajánlani fogom
a török nyelv és irodalom
tanoszkéire s Goldziher
iránt is kérdést seendek
s kéresemet megújítandom.
Reménylen, levelemre fog
válasz érkezni s annak a
török tanoszkéket illető részé-
-ről értesíteni fogom.

A múlt napokban
is nagyobb élénkség volt,

Dr. Veress Endre néhány
napot töltött nálam az itteni
levéltár átvétele s bepakolása
végett, melyet a Kolozsvári egye-
-lemi s erdélyi múzeumi
levéltárnak örök ledétbe
adtam. A ládák már meg
is érkeztek Kolozsvárra. Ve-
-ress Endre tisztelésére a
hunyadm. tört. rég. társulat
titkárait ebédre hittuk, mert
az azelőtti titkár ő volt; az
ebédnél pohárköszöntők is
voltak. Graf Mailásh K.
róm. kath. püspök is meg-
-tisztelt látogatásával, őt

Déára hja a Köcsesség.
Nemmel együtt
igen zivósen üdvözlem
seljes tisztelettel
gr. Kuna Géza

11c 4455/92

126
Kunoss-Nemesi, 1904, okt. 23. írás

Igen tiszteln Tanár úr!

E napokban kaptam a vattai-
i közoktatásiügyi miniszter
"Excellenciájától" levelet,
de az nem válasz az én leve-
-lemre, melyben csak is
az intézmény tanulóanyagok-
s a török nyelv és irodalom
tanórákáról szóltam, s az
utóbbi illetőleg jeleztem, hogy
én Vambéry barátommal
seljesen egyetértsek abban,
hogy ezen tanórák tanár
úrnálunk a legkívánatosabb.

De a mint iram erre nem
jött ^{válal} hanem egy más kéresem -
re vállalt a Miniszter,
a melyet utóbbi levelém -
ben meg se is említettem.
Ita vállalt nem is jött,
azért mégis jó volt utóbbi
levelemet írnom.

A múlt héten
dr. Nielson Konrád
christianiai egyetemi
docens volt nálam dr.
Hádecsky Lajos Kolozsvári,
^{együtt} ^{Hannibál} ^{elöl} egy fél év
alatt jól megtanult
magyarul s februárig
még Kolozsvárra maradt,

akkor Budapestre megy
az ottani egyetemen magyar
nyelvi tanulmányát foly-
tatni s örököül tanulni.
Dr. Nielson nem is kép-
zeli, hogy az a budapesti
egyetemen a török nyelv
és irodalom tanzéle ez
idő szerint betöltetlen lenne!

Wass grófnék már
a 4. hó elején mentek hazra
Kolozsvárra. Súlyos Fidek
Margit kisasszony ma
épen nálunk van segítség
áta, de holnap reggel már

Ms 4455/93 Maros-Nemeti, 1904, okt. 28-án
Tiszelt Tanár Úr!

A városa várta válassza ma
megkaptam. A vakkai- és köz-
-oktatásiügyi Miniszter ö. Nagy-
-méltósága arról értesít, hogy
folyó évi december 15. végé-
dr. Hatálya Péter és dr. Vam-
-béry Armin egyetemi tanárok
nyugalomba fogtak vonulni.

Folytatólag ö. Nagyméltósága
így ír: Ha annak idején
az egyetem felterjesztése ked-
-vege" lesz, a magam részéről
mi akadályt sem lesz annak,
hogy a zóban forró, megüresedendő
sanzékra Goldzischer és Thury
neveztesse nek ki."

Tisztelettel
dr. Hunn Géza

Ms 4455/94
38
Kolozsvár, 1905, jan. 6.

Tizen tiszelt Tanár úr,

Az új év alkalmából
fogadja mind ~~szöveg~~
legjobb kívánásainkat.
Adja a Mindenható,
hogy úgy ezt az új évet
mint meg számos
új évet friss jó egészsé-
gben, Kívánásai
szerint, Lankadás-
-lan munkakedvvel

jó Kedélyhangu -
- lasban, meglele -
- gedetten töltés -
- se!

A lapokban
Keresve Keressem
a nyugdíjazások -
- ról és egyesemi
tanárok kivégzésé -
- ről szóló értesíté -
- sést, de még nem
Kaptam meg, a mit

Keressem.

Mi f. hó 9. diki
tehát jó^u hetfőn
indulunk Budapestre
s most is a "Panonia"
- ba szállunk. Re -
- ményem, hogy ott
mielőbb viszonyuljunk
egymáshoz.

Tizenöt évesen
üdvözöljük teljes
szívesen

G. C. Kunné